

Határozatok Tára

C-471/18. P. sz. ügy

Németországi Szövetségi Köztársaság
kontra
Esso Raffinage
Európai Vegyianyag-ügynökség

A Bíróság ítélete (harmadik tanács), 2021. január 21.

„Fellebbezés – Vegyi anyagok regisztrálása, értékelése és engedélyezése – 1907/2006/EK rendelet (REACH-rendelet) – 5. és 6. cikk – A vegyi anyagok regisztrálására vonatkozó általános kötelezettség – 41. és 42. cikk – A regisztrálási dokumentáció értékelése és a regisztrálók által közölt információk megfelelőségének ellenőrzése – Meg nem felelésről szóló nyilatkozat – Keresettel megtámadható jogi aktus – Az eljáráshoz fűződő érdek – Keresetőségi jog – Az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) és a nemzeti hatóságok hatáskörei – Az ECHA kötelezettsége a regisztrálók által az ő kérésére között kiegészítő információk megfelelőségének ellenőrzésére – Az ECHA jogköre az e tárgyban történő megfelelő határozat meghozatalára – 1. cikk – Az emberi egészség és a környezetvédelem célja – 13. és 25. cikk – Az állatkísérletekkel kapcsolatos jogorvoslati kérelmek – Alternatív módszerek előmozdítása”

1. *Megsemmisítés iránti kereset – Keresettel megtámadható jogi aktusok – Fogalom – Az Európai Vegyianyag-ügynökségnek (ECHA) a regisztrálási dokumentáció értékelésére vonatkozó határozatot követő, meg nem felelésről szóló nyilatkozatot tartalmazó levele – Bennfoglaltság (EUMSZ 263. cikk; 1907/2006 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 41. és 42. cikk)*

(lásd: 63–65. pont)

2. *Jogszabályok közelítése – Vegyi anyagok regisztrálása, értékelése és engedélyezése – REACH-rendelet – Értékelési eljárás – A regisztrálási dokumentáció megfelelőségének ellenőrzése – A dokumentáció megfelelőségének hiánya – Következmények – Az Európai Vegyianyag-ügynökségnek (ECHA) megfelelő határozat meghozatalára vonatkozó jogköre – Az ECHA és a tagállamok közötti hatáskörmegosztás (1907/2006 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 41. cikk, (3) bekezdés, és 42. cikk, (1) bekezdés)*

(lásd: 82., 83., 86., 88. és 90. pont)

3. *Megsemmisítés iránti kereset – Természetes vagy jogi személyek – Az eljáráshoz fűződő érdek – Létrejött és fennálló érdek szükségessége – A kereset benyújtásának időpontjában való értékelés – Kereset, amelyből a felperesnek előnye származhat – Bizonyítási teher*

(EUMSZ 263. cikk)

(lásd: 101. pont)

4. *Jogszabályok közelítése – Vegyi anyagok regisztrálása, értékelése és engedélyezése – REACH-rendelet – Értékelési eljárás – Az Európai Vegyianyag-ügynökségnek (ECHA) valamely vegyi anyag értékelésével összefüggésben kiegészítő információkat kérő határozata – A regisztrálók lehetősége arra, hogy kiigazításokat közöljenek az egységesen előírt információkhoz képest – A regisztrálók kötelezettsége arra, hogy amennyire lehetséges, állatkísérletektől eltérő módszerekkel megszerezhető információkat szolgáltatassanak (1907/2006 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 41. cikk, (1) bekezdés, a) és b) pont, (3) bekezdés és 42. cikk, (1) bekezdés)*

(lásd: 126–129. és 132. pont)

Összefoglalás

Az Esso Raffinage (a továbbiakban: Esso) egy általa gyártott vegyi anyagra vonatkozó regisztrálási kérelmet nyújtott be az Európai Vegyianyag-ügynökséghez (ECHA).

2012. november 6-i határozatában az ECHA arra kérte az Essót, hogy egy éven belül közöljön vele kiegészítő információkat. Válaszában az Esso a kért információktól eltérő, de általa – ez utóbbiakhoz képest – alternatív információknak minősített információkat közölt az ECHÁ-val.

2015. április 1-jén az ECHA egy levelet küldött a ministre de l'Écologie, du Développement durable, des Transports et du Logement-nak (környezetvédelmi, fenntartható fejlődési, közlekedési és településfejlesztési minisztérium, Franciaország), amelynek a címe „Az 1907/2006/EK rendelet szerinti dokumentációértékelési határozatot követően hozott, meg nem felelésről szóló nyilatkozat” volt. Ez utóbbival az ECHA megállapította, hogy az Esso nem tett eleget a kötelezettségeinek.¹

A Törvényszék, miután azt elfogadhatónak ítélte, helyt adva az Esso által benyújtott keresetnek, megsemmisítette a vitatott levelet. A Németországi Szövetségi Köztársaság fellebbezése alapján eljáró Bíróság a fellebbezést elutasítja, és pontosítja az ECHA arra vonatkozó hatáskörének terjedelmét, hogy a vegyi anyagok regisztrálási dokumentációjában szereplő információk megfelelésének ellenőrzését követően határozatokat hozhat.

A Bíróság álláspontja

Először is a Bíróság megvizsgálja a Törvényszéknek az Esso keresetének elfogadhatóságára vonatkozó megállapításait, különösen a vitatott levél megtámadhatósága szempontjából. E tekintetben a Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy annak meghatározásához, hogy valamely jogi aktus kötelező joghatások kiváltására irányul-e, egyrészt olyan objektív

¹ Mint például a 2012. november 6-i határozatból, valamint a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 396., 1. o.; helyesbítések: HL 2007. L 136., 3. o.; HL 2008. L 141., 22. o.; HL 2009. L 36., 84. o.; HL 2010. L 118., 89. o.; HL 2015. L 212., 39. o.; a továbbiakban: REACH-rendelet) 5. cikkéből és 41. cikkének (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeknek.

szempontokat lehet figyelembe venni, mint a szóban forgó jogi aktus tartalma, az az összefüggés, amelyben azt elfogadták, valamint a kibocsátójának jogköre, másrészt olyan objektív szempontokat, amelyek a megtámadott jogi aktust kibocsátó uniós intézményt, szervet vagy szervezetet arra indították, hogy azt meghozza. Ugyanakkor az ilyen szubjektív szempontoknak az előbb említett objektív szempontokhoz képest csupán másodlagos szerepük lehet, és ennek következtében nem lehet nagyobb jelentőséget tulajdonítani nekik ez utóbbiakhoz képest, sem pedig vitatni a megtámadott jogi aktus joghatásainak ezekből következő értékelését.

Ezt követően a Bíróság megállapítja, hogy az uniós jogalkotó azzal, hogy úgy rendelkezett, hogy az ECHA meghozhatja a „megfelelő határozatokat”², feljogosította az ECHÁ-t arra, hogy levonja az azon regisztráló által közölt információk vizsgálatából jogilag kötelező erejű következtetéseket, akivel ezt megelőzően olyan határozatot közöltek, amelyben azt kérték tőle, hogy tegye a regisztrációs dokumentációját a REACH-rendelet előírásainak és követelményeinek megfelelővé.³ Ily módon az ECHA tehát állást foglalhat azon kérdést illetően, hogy a szóban forgó információk megfelelnek-e ezen előírásoknak és követelményeknek, illetve hogy a regisztráló eleget tett-e a vonatkozó kötelezettségeinek. Ez utóbbiak nemcsak a szóban forgó információk közlését kérő határozat tiszteletben tartására irányuló kötelezettséget foglalják magukban, hanem végső soron azt a kötelezettséget is, hogy az évi egy tonna vagy azt meghaladó mennyiségű vegyi anyagot gyártó vagy importáló⁴ személyek kötelesek megfelelni az ezen anyagok regisztrálására alkalmazandó követelmények egészének. E tekintetben a Bíróság hangsúlyozza, hogy az uniós jogalkotó azzal a céllal hozta létre a vegyi anyagok regisztrálására és értékelésére irányuló eljárást, hogy lehetővé tegye az ECHA számára annak ellenőrzését, szankció terhe mellett, hogy az iparágban tiszteletben tartják-e ezen kötelezettségeket. Ennek keretében a tagállamok feladata annak a szankciórendszernek a meghatározása, amely az érintett vállalkozásokra alkalmazandó, és az azok végrehajtásához szükséges intézkedések meghozatala,⁵ amennyiben az ECHA azt állapítja meg, hogy e vállalkozások megsértették a REACH-rendeletből eredő kötelezettségeket.⁶ A Bíróság tehát azt állapítja meg, hogy a Törvényszék helyesen mondta ki, hogy az e kötelezettségek megsértésének fennállását megállapító határozat meghozatalára vonatkozó jogkör, amely a vitatott levélben is benne foglaltatik, az ECHÁ-t illeti meg, és nem a tagállamokat, amint azt a Németországi Szövetségi Köztársaság a fellebbezésében állítja.

Végül a Bíróság megállapítja, hogy az ECHA és a tagállamok közötti hatáskörmegosztás ezen elemzését erősítik meg a REACH-rendelet célkitűzései is. A rendelet ugyanis az Unióban gyártott, oda importált vagy ott forgalomba hozott vegyi anyagok ellenőrzésének integrált rendszerét hozza létre, az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének biztosítása érdekében. Márpedig e rendszer egyik alapvető eleme az ECHA – mint központi és független szerv – létrehozása, amelynek feladata először is az említett anyagok regisztrálási kérelmeinek, valamint azok kiigazításainak átvétele, majd azok hiánytalanságának ellenőrzése, valamint hiányosság esetén azok elutasítása, végül pedig annak vizsgálata, hogy az azokban foglalt információk – adott esetben azok kiegészítését követően – megfelelnek-e az e tárgyban alkalmazandó előírásoknak, illetve követelményeknek.⁷

² A REACH-rendelet 42. cikkének (1) bekezdése.

³ A REACH-rendelet 41. cikkének (3) bekezdése alapján hozott határozat.

⁴ A REACH-rendelet 5. cikke és 6. cikkének (1) bekezdése.

⁵ A REACH-rendeletnek az annak (121) és (122) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett 125. és 126. cikke.

⁶ A REACH-rendelet 51. cikke.

⁷ A REACH-rendelet 6., 20., 22., 41. és 42. cikke, valamint (19), (20) és (44) preambulumbekzdése.

Másodszor, a Bíróság megvizsgálja a Törvényszék azon értékelését, amely az ECHA döntéshozatali hatáskörének az ECHA általi végrehajtására vonatkozik. E tekintetben a Bíróság mindenekelőtt megjegyzi, hogy az ECHÁ-ra háruló azon kötelezettség, hogy értékelje az elé terjesztett vegyi anyagok regisztrálási dokumentációit, és ellenőrizze az azokban foglalt információk megfelelőségét abban az esetben, ha a regisztráló „a szabványos információkra vonatkozó követelmények kiigazítását” terjesztette elő, kiterjed arra a kérdésre is, hogy e kiigazítások és azok indokolása megfelel-e az azokra irányadó szabályoknak. Ugyanis minden regisztrálónak lehetősége van arra, hogy a regisztrálási dokumentációjában az „egységesen előírt információktól” eltérő, úgynevezett „kiigazításokat” nyújtson be, feltéve hogy tiszteletben tartja az e kiigazításokra vonatkozó követelményeket. Ezt követően a Bíróság megállapítja, hogy a regisztrálók azon lehetősége, hogy ilyen „kiigazításhoz” folyamodjanak a vegyi anyagok regisztrálási és értékelési eljárásának későbbi szakaszában, különösen akkor, ha az ECHA olyan határozatot fogadott el, amelyben azt kérte, hogy a regisztrációs dokumentációt egy állatkísérletek elvégzését magában foglaló tanulmánnyal egészítsék ki, a REACH-rendelet releváns általános rendelkezéseiből és az állatkísérletek korlátozására vonatkozó általános elvből következik, amelyet ezen általános rendelkezések fejeznek ki. E rendelet különösen azt írja elő, hogy „amikor csak lehetséges”, az állatkísérletektől eltérő, más eszközökkel megszerzett információkat kell benyújtani, és ilyen kísérleteket csak akkor végezni, „ha a szükséges ismeretek másképp nem szerezhetők meg”. Végül a Bíróság rámutat arra, hogy az ECHÁ-nak meg kell vizsgálnia e kiigazításokat, és a REACH-rendeletben előírt eljárási és döntéshozatali módok tiszteletben tartása mellett kell határozni azok megfelelőségéről, amit a jelen ügyben nem tett meg, amint arra a Törvényszék helyesen rámutatott.